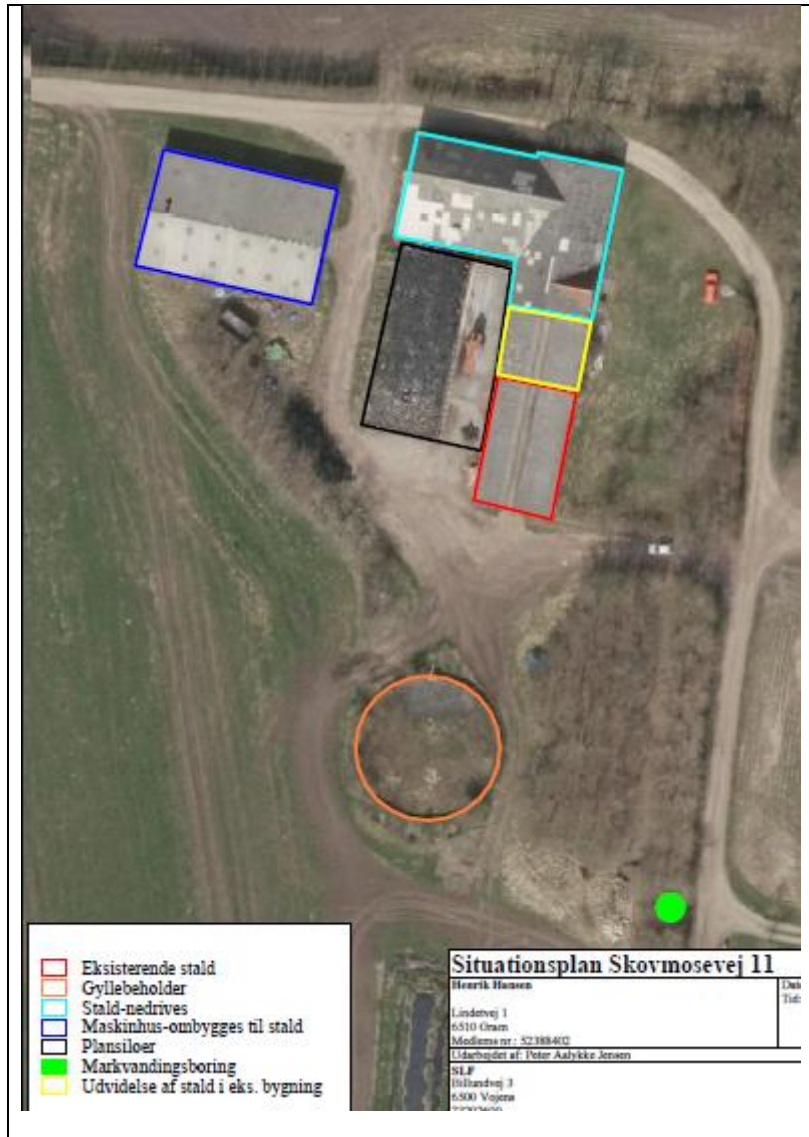

16b Miljøtilladelse Skovmosevej 11 6510 Gram

Jf. 16 b i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.
(LBK nr. 1020 af 06/07/2018)

27. maj 2019
Sags nr.: 19/1545
Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Henrik Hansen Lindetvej 1 6510 Gram Tlf.nr. 52388402 E-mail: Lindetskov@godmail.dk
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 29547572
Ansøgers CHR	52880
Kontaktperson	Henrik Hansen
Ansøgers konsulent	Sønderjysk Landboforening Peter Aalykke Jensen Tlf.nr.: 73202869 E-mail paj@slf.dk
Ejer	Henrik Hansen, Lindetvej 1, 6510 Gram
Ejendom	Skovmosevej 11
Ejendommens adresse	Skovmosevej 11, 6510 Gram
Ejendomsnummer	5100000823
Matr. Nr.	Matrikel: 32b – Højrup Ejerlav, Højrup
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	19/1545
Ansøgnings-id	Skema nr. 203776 Version 6

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund.....	4
2	Afgørelse	5
2.1	Afgørelse om § 16b miljøtilladelse.....	5
2.2	Orientering og høring	6
2.3	Klagevejledning og offentliggørelse.....	6
3	Vilkår for husdyrbruget	9
3.1	Generelle vilkår.....	9
3.2	Vilkår vedrørende anlægget	9
3.3	Vilkår vedrørende egenkontrol	12
4	Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger.....	12
4.1	Generelt.....	13
4.2	Staldanlæg - Produktionsareal	13
4.3	Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav.....	16
4.4	Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	18
4.5	Husdyrgødning	18
4.6	Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter	19
4.9	Lugt.....	21
4.10	Støjkilder og rystelser.....	24
4.11	Støv.....	24
4.12	Lys	25
4.13	Fluer og skadedyr	25
4.14	Transport, til- og frakørsler	25
4.15	Affald	26
4.16	Jord, grundvand, overfladevand	26
4.17	BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	27
4.18	Uheld.....	28
4.19	Ophør.....	28
4.20	Egenkontrol	28
4.21	Samlet vurdering	29
5	Bilag	30
	Bilag 1: Lovgrundlag.....	30
	Bilag 2: Situationsplan.....	31
	Bilag 3: Produktionsarealer.....	32
	Bilag 4: Afløbsplan.....	33
	Bilag 6: Naturvurdering.....	34

1 Baggrund

Udvidelse af husdyrbruget på ejendommen Skovmosevej 11, 6510 Gram. Udvidelsen sker indenfor eksisterende rammer. Der bygges ikke nyt.

Henrik Hansen ansøger om § 16b miljøtilladelse efter Husdyrbrugloven¹ for at kunne udvide kvægproduktionen på ejendommen Skovmosevej 11, 6510 Gram. Produktionsarealet udvides fra 162 m² til 522 m².

Ansøgningen om § 16b tilladelse er indkommet den 11. januar 2019 med skemanr. 203776. De sidste supplerende oplysninger til ansøgningen er modtaget den 27. februar 2019, 12. april 2019 og 8. maj 2019.

Husdyrbruget har i forvejen en eksisterende tilladelse fra den 17. november 2011 til 11 årskøer svarende til 14,67 DE på dybstrøelse, der er udnyttet. Haderslev Kommune har desuden meddelt anmeldelsesafgørelse den 13. september 2011 til ensilageplads med krav om beplantning. Kravet om beplantning videreføres som vilkår i denne miljøtilladelse.

Der søges nu om udvidelse af produktionsarealet fra 162 m² til 522 m².

Nuværende produktionsareal til ammekøer på 162 m² udvides til 194 m², svarende til 59,5 % af bruttoarealet, og stalden bruges til starthold af tyrekalve til opfedning.

Nuværende maskinhus ændres til 328 m² produktionsareal, svarende til 77,5 %, og tyrene ønskes slutfedet i stalden. Stald mod nord nedrives.

Der bygges ikke nyt.

Der søges om flexibel drift, hvor der kan være alle typer kvæg på dybstrøelse.

Eksisterende gylletank med overfladeareal på 327 m².

Da der er over 175 m² produktionsareal, kræver udvidelsen miljøtilladelse efter § 16b i Husdyrbrugsloven².

Ammoniakemissionen er på 569,1 kg NH₃-N/år. Da det er under 3.500 kg, skal miljøtilladelsen være en 16b stk. 1.

Da ammoniakemissionen desuden er under 750 kg, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøgodkendelser og miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året (dyreenheder = DE) til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

¹ Bekendtgørelse nr. 1020 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 06/07/2018

² LBK nr 1467 af 06/12/2018

2 Afgørelse

2.1 Afgørelse om § 16b miljøtilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Haderslev Kommune miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugsloven til Skovmosevej 11, 6510 Gram ved Henrik Hansen, CVR-nummer 29547572, med de stillede vilkår.

Afgørelsen om miljøtilladelse omfatter:

- Staldbygning 4 "Startfedning" med 194 m² produktionsareal til dyretype flexgruppe. Bygning i alt 326 m².
- Staldbygning 3 (eksisterende maskinhus) "Slutfedning" med 328 m² produktionsareal til dyretype flexgruppe. Bygning i alt 423 m².
- Eksisterende gyllebeholder på 327 m²
- Eksisterende ensilageplads, jf. anmeldeafgørelse af 13. september 2011.
- Flexibel drift, hvor der kan være alle typer kvæg på dybstrøelse.
Dyretype og staldsystemer der indgår i flexgruppen:
 - Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse.
 - Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse.

Situationsplan for ejendommen fremgår af bilag 2.

Produktionsareal i staldene fremgår af bilag 3.

Miljøtilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 3.

I forbindelse med denne miljøtilladelse, der er en udvidelse og samtidig en overgang til "stipladsmodellen", ophæves den tidligere tilladelse af 17. november 2011.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 3 og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1).

Ansvar for at vilkårene overholdes, ligger hos den ansvarlige for driften af anlægget.

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt.
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt.
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV.
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven (byggeri og nedrivning), miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven, der skal søges separat.

Miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest 27. maj 2025. Hvis miljøtilladelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for miljøtilladelsen: 27. maj 2019

Med venlig hilsen
Christel Banke
Miljømedarbejder
Miljø, Haderslev Kommune

Journal nr.: 19/1545
Kvalitetssikring: msh

2.2 **Orientering og høring**

Orientering af naboer om ansøgningen

Matrikulære naboer til ejendommen blev orienteret om ansøgningen om miljøtilladelse den 29. marts 2019 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Høring af parter om udkastet til miljøtilladelse

Udkastet til miljøtilladelsen blev sendt i partshøring den 10. maj 2019 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, der ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 135 meter, jf. forvaltningsloven³.

Haderslev Kommune har modtaget 4 bemærkninger fra ansøgers konsulent:

- Under "Afgørelse" side 5 – samlet opbevaringskapacitet 550 kbm – det er ikke korrekt – de 550 kbm er en anslået mængde dybstrøelse, som fint kan nævnes, men der mangler opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen.
- Vilkår 7- en lidt sjov formulering- gyllebeholder må maksimalt have et overfladeareal på 327 m². Efter min opfattelse har en gyllebeholder det overfladeareal, den har, hverken mere eller mindre.
- Vilkår 21-23 – lidt sjovt med vilkår til olietanke, når det nu specifikt er nævnt i ansøgningen, at der ikke forefindes olietanke på ejendommen.
- Side 19 – nederste afsnit i ansøgers beskrivelse om husdyrgødning: Det sidste afsnit bør ikke med, da det ikke er en del af beskrivelsen, men mit svar på 2 specifikke spørgsmål/bemærkninger fra sagsbehandler.

Haderslev Kommune vurderer, at bemærkningerne er relevante, og vilkår 7 og vilkår 21-23 sløjfes, og miljøtilladelsen tilrettes som foreslået.

Der indkom ikke bemærkninger fra øvrige parter

2.3 **Klagevejledning og offentliggørelse**

Miljøtilladelsen af husdyrbruget Skovmosevej 11, 6510 Gram i henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 27. maj 2019 på hjemmesiden Digital Miljø Administration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

³ Jf. § 19 i Forvaltningsloven. LBK nr. 433 af 22/04/2014

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest mandag den 24. juni 2019. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Nævnenes Hus på hjemmesiden www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøtilladelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (Husdyrbrugsloven). Udnyttelse af miljøtilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne tilladelse. Udnyttelsen af miljøtilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøtilladelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøtilladelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7⁴ er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Haderslev Kommune skal ifølge Databeskyttelsesloven⁵ gøre opmærksom på, at henvendelser og øvrige oplysninger i sagen bliver journaliseret hos kommunen.

⁴ Offentlighedsloven. Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr. 606 af 12/06/2013](#).

⁵ Databeskyttelsesloven - [LOV nr. 503 af 23/05/2018](#)

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger Henrik Hansen, Lindetvej 1, 6510 Gram, Lindetskov@godmail.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Sønderjysk Landboforening, v. Peter Aalykke Jensen, e-mail: paj@slf.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson1@outlook.dk
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

3 Vilkår for husdyrbruget

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

3.1 *Generelle vilkår*

1. Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Skovmosevej 11, 6510 Gram, jf. Bilag 2 Situationsplan.
2. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at vilkårene overholdes.
Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.
4. I afgørelse af 13. september 2011 er der stillet vilkår om, at den dengang nuværende beplantning sydvest for ensilagepladsen bevares og vedligeholdes i overensstemmelse med anmeldereglerne (§19a). Dette krav videreføres som vilkår.

3.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Placering af nye stalde / staldanlæg

5. Husdyrbruget tillades til et produktionsareal til dyretype flexgruppe på maksimalt 522 m².
 - Staldafsnit 4 "Startfedning" med maksimalt 194 m² produktionsareal svarende til 59,5 % af staldbygningens bruttoareal på 326 m², til dyretype flexgruppe.
 - Staldafsnit 3 "Slutfedning" med maksimalt 328 m² produktionsareal svarende til 77,5 % i eksisterende maskinhus med bruttoareal på 424 m², til dyretype flexgruppe.

Produktionsareal

6. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen: <ul style="list-style-type: none">- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybsstrøelse.- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse.
--

Startfedning skovmosevej		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 326 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				
(#151578) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 32 m ²	
(#52075) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 162 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		59.5 %	194 m ²	

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift i				
Slutfedning Skovmosevej		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 423 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? i				
(#103196) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 328 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		77.5 %	328 m ²	

- Der skal ved tilsyn foreligge en tegning over staldene på brutto 326 m² og 194 m², hvor produktionsarealet i stald "Startfedning" på maksimalt 194 m² svarende til 59,5 % af stalden, er indtegnet, og hvor produktionsarealet i stald "Slutfedning" på maksimalt 328 m² svarende til 77,5 % af stalden er indtegnet. Angiv tydeligt placering af produktionsarealet på henholdsvis 194 m² og 328 m² i forhold til f.eks. porte og vinduer.
- Vurderer kommunen – i forbindelse med tilsynet – at oplysningerne ikke er tilstrækkelige til at dokumentere størrelsen af produktionsarealet, kan det være nødvendigt at kræve produktionsarealerne opmålt.

Husdyrgødning

- Husdyrgødning/dybstrøelse skal udbringes direkte på mark, da der ikke forefindes møddingsplads på ejendommen. Alternativt kan komposteret dybstrøelse anbringes i markstak i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- Komposteret dybstrøelse i markstak skal placeres mindst 200 m fra nabobeboelse, og må ikke placeres oven over dræn.

Foderopbevaring

- Afløbsbrønde fra ensilageplads skal friholde for ensilage, sand og lignende, så ensilage-saft og overfladevand kan ledes frit til særskilt beholder.

Lugt

- Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre.
- Bedriften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener hos naboer.

14. Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Handlingsplanen skal godkendes af kommunen og derefter gennemføres.

Støj

15. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

16. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Støv

17. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Såfremt der efter kommunens vurdering opstår støvgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøtilladelsen kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, der minimerer generne.

Lys

18. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke kan opstå væsentlige lysgener for omkringboende. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Fluer og skadedyr

19. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
20. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
21. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://www.dpil.dk/>

Affald

22. Døde dyr skal opbevares overdækket, i skygge og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Spildevand

23. Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads såfremt vaskevandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.

3.3 **Vilkår vedrørende egenkontrol**

24. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af produktionsarealet, overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg, placering af komposteret dybstrøelse i markstak, samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.

4 Ansøgers beskrivelse og kommunens vurderinger

Ansøgers beskrivelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles miljøtilladelsen. Beskrivelse af forholdene fremgår af ansøgningen version 6.

Kommunens vurderinger foretages på baggrund af Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemid-

ler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

4.1 **Generelt**

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Skovmosevej 11, 6510 Gram.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde tilladelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det Henrik Hansen, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

4.2 **Staldanlæg - Produktionsareal**

Ansøgers beskrivelse:

Der er i dag tilladelse til op til 15 DE goldkøer på dybstrøelse på Skovmosevej 11.

I den ansøgte drift bruges en del af den nuværende stald til ammekøer. I den ansøgte drift udvides dette produktionsareal og stalden bruges til starthold af tyrekalve til opfedning.

Tyrene ønskes slutfedet i den bygning, som på nuværende tidspunkt er maskinhus.

Der søges en fleksibel drift, hvor der kan være alle typer kvæg på dybstrøelse.

I den ansøgte drift går alle kalve på dybstrøelse. Der etableres fast betonbund i begge stalde. Der vil ikke være egentlig afløb fra stalden, der støbes en fordybning eller opsamlingsbrønde, hvor eventuelt vaskevand kan opsamles og pumpes til gyllebeholder.

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ				
Startfedning skovmosevej		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 326 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ				
(#151578) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 32 m ²	
(#52075) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 162 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		59.5 %	194 m ²	

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ				
Slutfedning Skovmosevej		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 423 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ				
(#103196) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 328 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		77.5 %	328 m ²	

2.1 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg: Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Produktionsarealerne i ansøgt, nudrift og 8 års drift fremgår af ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk.

Produktionsarealet udvides fra 162 kvm til 522 kvm.

Ansøgt drift **Nudrift** 8 års drift ⓘ

Staldafsnit benyttes ikke i nudrift ⓘ

Startfedning skovmosevej Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 326 m²

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#151350) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 162 m ²
Samlet produktionsareal udgør	49.7 % 162 m²

Ansøgt drift Nudrift **8 års drift** ⓘ

Staldafsnit blev ikke benyttet for 8 år siden ⓘ

Startfedning skovmosevej Kildehøjde: 3 m Ventilation: Naturlig ventilation Størrelse: 326 m²

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ

(#151348) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 162 m ²
Samlet produktionsareal udgør	49.7 % 162 m²

Haderslev Kommunes vurdering

Ansøgt drift samt nudriften og 8-årsdriften:

Den tilladte nudrift er på 11 årskøer svarende til 14,67 DE på dybstrøelse fra 17. november 2011.

8-års driften og nudriften er i ansøgningskemaet sat til 162 m² produktionsareal.

Miljøtilladelsen omfatter:

- Staldbygning 4 "Startfedning" med 194 m² produktionsareal til dyretype flexgruppe. Bygning i alt 326 m².
- Staldbygning 3 (eksisterende maskinhus) "Slutfedning" med 328 m² produktionsareal til dyretype flexgruppe. Bygning i alt 423 m².
- Eksisterende gyllebeholder på 327 m² (mangler beholderkontrol)

Samlet opbevaringskapacitet 550 kbm.

- Eksisterende ensilageplads, jf. anmeldeafgørelse af 13. september 2011.
- Der er ansøgt om flexibel drift, hvor der kan være alle typer kvæg på dybstrøelse.

- Dyretype og staldsystemer der indgår i flexgruppen:
 - Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.
 - Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse.
 - Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse.

Situationsplan for ejendommen fremgår af bilag 2.

Produktionsarealer i staldbygninger fremgår af bilag 3

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer og størrelse af staldanlægget skal være som ansøgt.

Miljøtilladelsen er givet på grundlag af ansøgningens oplysninger.

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

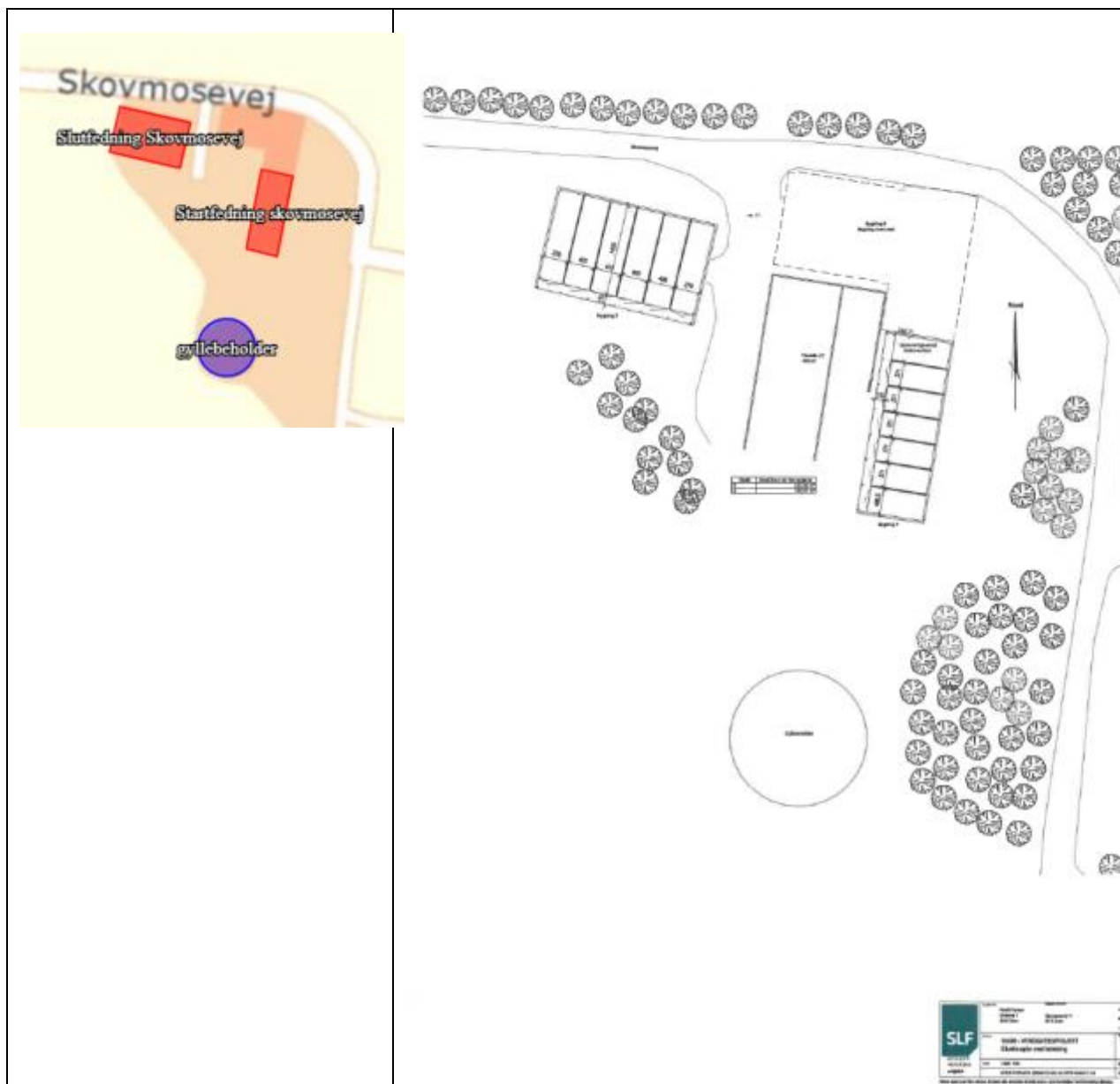
Da der kan flyttes rundt på produktionsarealet i staldene på tilsammen 522 m², så længe det samlede produktionsareal på 194 m² i stald-startfedning ikke overstiger 59 %, og det samlede produktionsareal på 328 m² i stald-slutfedning ikke overstiger 77,5 %, i alt 522 m².

Der stilles vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge en tegning over staldene, hvorpå det aktuelle produktionsareal er indtegnet.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt, og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38.

Det ansøgte produktionsareal på i alt 522 m² udgør jf. ansøgnings-skema version 4: 59 % af staldbygning "startfednings" bruttoareal på 326 m² og 77,5 % af staldbygning "slutfednings" bruttoareal på 423 m².

Staldbygninger bruttoareal:

4.3 **Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav**

Ansøgers beskrivelse:

Ikke almene vandforsyningsanlæg 25 m, nærmeste boring er en markvandingsboring placeret i læhegnet ved vejen cirka ud for indkørslen til naboejendommen, afstand ca. 58 m.

Almene vandforsyningsanlæg, 50 m, nærmeste almene vandværk i Arnum afstand over 3 km

Vandløb, 15 m, nærmeste vandløb er 442 m mod øst

Levnedsmiddelvirksomhed 25 m, nærmeste i Arnum eller Toftlund

Byzone, nærmeste er planlagt byzone i Arnum afstand ca 1900 m.

Beboelse Samme ejendom 15 m, afstand til nr. 9 260 m

Naboskel 30 m, afstand 32,5 m

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone. Husdyrbrugets anlæg er beliggende ca. 2 km syd for Arnum og ca. 1,7 km vest for Højrup.

Den nuværende stald til ammekøer udvides med produktionsareal, og der etableres ny stald i eksisterende maskinhus.

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i § 6 gælder for både etableringer og udvidelser.

Der udvides med 32 m² i eksisterende staldbygning, og der udvides med 328 m² produktionsareal i nuværende maskinhus. Der udvides ikke med yderligere produktionsarealer i de eksisterende bygninger. Den nordlige del af eksisterende staldbygning nedrives. Jf. situationsplan bilag 2.

Ejendommen er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden større end kravet på mindst 50 m.

Nærmeste byzone Arnum ligger 2,2 km mod nord.

Nærmeste fremtidigt byzone 1,9 km mod nord.

Nærmeste sommerhusområder mere end 5 km.

Nærmeste fremtidigt sommerhusområde mere end 5 km.

Nærmeste lokalplan i landzone er Lokalplan 0.5-01 Vindmølleklynge, der ligger ca. 6,5 km NØ for husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse er Skovmosevej 7 beliggende ca. 120 m SØ for stalden. Afstandskravet på 50 m overholdes.

De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder ligeledes for etableringer og udvidelser.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	58 m	Stald
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Arnum Vandværk ca. 3 km	Stald
Vandløb (herunder drænsøer)	15 m	Vandløb: 360 m sydøst. Dræn: ingen dræn	Stald
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	0 m mod nord til Skovmosevej	Eksisterende staldbygning der nedrives

Naboskel	30 m	32 m	Stald
Beboelse samme ejendom	15 m	260 m	Stald
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der forefindes ingen levnedsvirksomhed indenfor 25 m.

De generelle afstandskrav i § 8 er overholdt.

Det vurderes desuden, at udvidelsen ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor skovbyggelinjen eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

4.4 **Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold**

Ansøgers beskrivelse:

Dette punkt er ikke relevant, da der er tale om staldanlæg i eksisterende bygninger.

Haderslev Kommunes vurdering

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.
Ejendommen ligger i landzone.

Ejendommen ligger i det åbne land, og indenfor Særligt værdifulde landbrugsområder (KP17).

Ejendommens staldbygninger ligger ikke indenfor kommuneplanens (KP17) udpegede Bevaringsværdige landskaber (KP17).

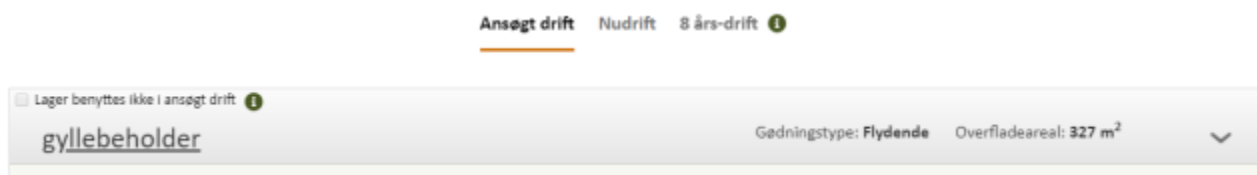
Ejendommens staldbygninger ligger ikke indenfor Større uforstyrrede landskaber (KP17). Kun den sydlige del af matriklen med driftsbygningerne ligger indenfor Større uforstyrrede landskaber. Men dette forhold har ingen betydning, da der ikke bygges nyt.

Landskabet påvirkes ikke, da udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

I afgørelse om ensilageplads af 13. september 2011 er der stillet vilkår om, at den dengang nuværende beplantning sydvest for ensilagepladsen bevares og vedligeholdes i overensstemmelse med anmeldereglerne (§19a). Dette krav videreføres som vilkår.

4.5 **Husdyrgødning**

Ansøgers beskrivelse

Der muges ud i staldene hver 4. måned. Komposteret dybstrøelse med mindst 30 % tørstofindhold køres i markstak.

Samlet opbevaringskapacitet 550 m³. De 550 kbm er en anslået mængde dybstrøelse. Opbevaringskapaciteten er reelt ubegrænset, da den komposterede dybstrøelse lægges i markstak.

Den eksisterende gyllebeholder anvendes til opbevaring af kvæggylle fra ansøgers anden ejendom.

Beholderen har et rumindhold på 1300 m³. Der tilkøres ca. 1000 m³ kvæggylle med lastbil, så der er plads til vand fra plansiloanlæg.

Herudover tilledes vand fra plansiloanlæg via pumpebrønd.

I den nye stald etableres en lille 315 mm opsamlingsbrønd. Den etableres udelukkende fordi der lovmæssigt er krav om det. Der forekommer ikke væskeafløb fra dybstrøelsesarealet, og opsamlingsbrønden vil udelukkende blive anvendt, hvis der med års mellemrum skulle være behov for at rengøre stalden.

Hvis dette forekommer, vil det opsamlede rengøringsvand blive opsugt med slamsuger og puttet i gyllebeholderen.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m² produktionsareal. Denne § 16b-miljøtilladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Der er ikke møddingsplads på ejendommen, og i miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår om, at dybstrøelse skal udbringes direkte på marken til udspredding efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Alternativt kan komposteret dybstrøelse, når dybstrøelsen mindst har ligget 3-4 måneder i stald, og tørstofindholdet udgør mindst 30 %, i stedet lægges i markstak og skal følge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen kapitel 6 om afstande, overdækning og optegnelser. Herved overholdes husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig kapacitet.

Hvis det er nødvendigt at lægge dybstrøelse i markstak, stilles der vilkår om, at stakken skal placeres mindst 200 meter fra nabobeboelse for at mindske lugtgener, jævnfør afsnit 5.9 Lugt.

Af hensyn til nærliggende vandløb, som dræn afvander til, stilles der vilkår om, at markstak ikke må placeres oven over dræn.

Eksisterende gyllebeholder kan anvendes, forudsat gyllebeholderen er tilmeldt beholderkontrol.

Opsamling fra opsamlingsbrønd i ny stald og ensilagesaft fra plansiloer skal opbevares i gyllebeholder. Der stilles vilkår om, at håndtering af gylle/gyllebeholder skal foregå under opsyn.

4.6 Ammoniakemission - Naturvurdering og Bilag IV-arter

Ansøgers beskrivelse

Ammoniakemissionen fremgår af ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk. Det ses, at udvidelsen ikke medfører nogen målbar ammoniak merdeposition på nogen naturområder i nærheden.

Ammoniakemissionen fremgår af ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk. Det ses, at udvidelsen ikke medfører nogen målbar ammoniak merdeposition på nogen naturområder i nærheden.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **569,1** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **302,4** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **302,4** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Pot. ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kat 1 med rettet ruhed	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose SV	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose Kat 3 NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Lindet skov	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0

Haderslev Kommunes vurdering

I Bilag 6 har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition

af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Skovmosevej 11.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.
- Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

4.9 Lugt

Ansøgers beskrivelse

Lugtpåvirkning af enkeltbeboelser, samlet bebyggelse og byzone fremgår af ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk. Alle påvirkninger ligger under gengrænserne.

6. Nabopåvirkning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Lindetvej 6 	0	FMK	40,2*	40,2*	392,5	Ja
Skovmosevej 7 	0	FMK	40,2*	40,2*	163,3	Ja
Voddervej 1 	0	FMK	40,2*	40,2*	1158,4	Ja
Kongevej 341 	0	FMK	71,5	71,5	960,6	Ja
Højrup Ejerlav, Højrup 	0	FMK	127,2	127,2	1899,2	Ja

6.2.1 Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

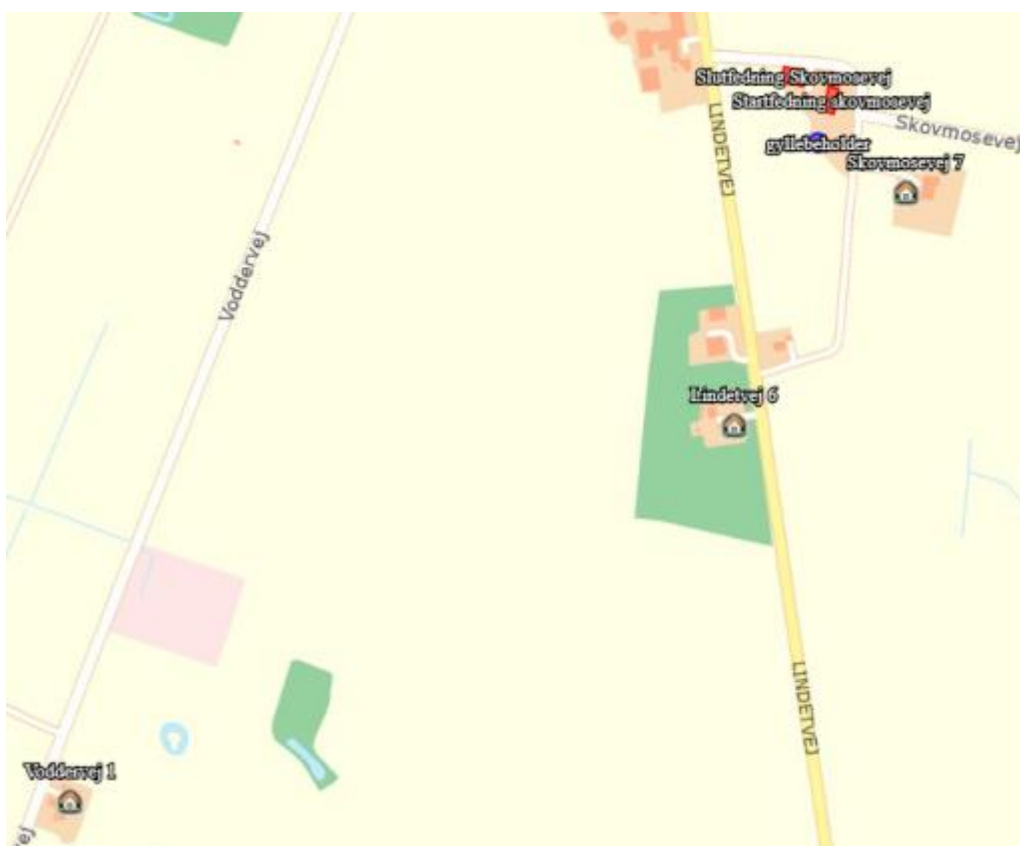
Konsekvenszone: 135 m

Lugtemission fra produktioner ? i

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udeglænde	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Startfedning skovmosevej	151578	0	99,2	416,0*	0	99,2	416,0*	32
	52075	0	502,2	2106,0*	0	502,2	2106,0*	162
Slutfedning Skovmosevej	103196	0	1016,8	4264,0*	0	1016,8	4264,0*	328
	Sum		1618,2	6786*		1618,2	6786*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Haderslev Kommunes vurdering

Lugten fra staldene er på baggrund af ansøgningen beregnet til i alt 6786 OU/s.

I ansøgningsystemet er beregnet en geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone, enkelt beboelse, og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de 3 beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides.

I figur 2 ses it-ansøgningsystemets beregnede geneafstande, samt den faktiske vægtede gennemsnitsafstand for produktionen til de 3 geneområder.

Genekriterier for lugt til alle områder er overholdt.

Figur 2: Beregnede geneafstand og faktiske afstande til beboelser

Områdetype	Geneafstand. Ukorrigeret geneafstand / Korrigeret geneafstand	Afstand. Vægtet gennem- snitsafstand	Genekriterie overholdt
Enkelt-bolig uden land- brugspligt:			
Skovmosevej 7	40 meter	163 meter	Ja
Lindetvej 6	40 meter	392 meter	Ja
Voddervej 1	40 meter	1158 meter	Ja
Samlet bebyg- gelse: Kongevej 341	71 meter	960 meter	Ja
Byzone: Højrup Ejerlav, Højrup	127 meter	1899 meter	Ja

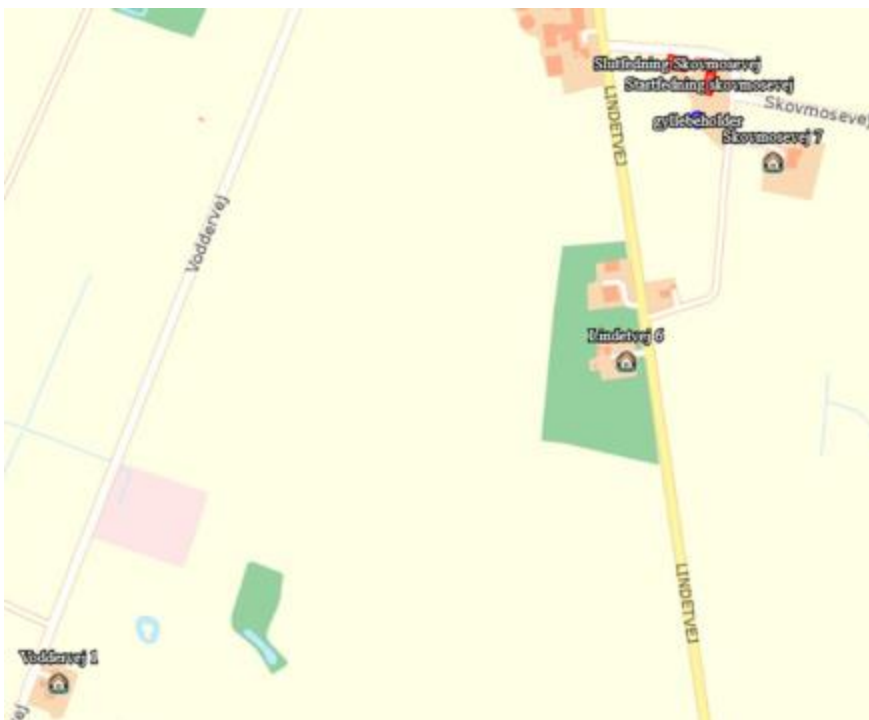
Geneafstanden til nærmeste nabo i Skovmosevej 7 beregnes til 40,2 meter og den fysiske vægtede gennemsnitsafstand til staldene beregnes til 163,3 meter.

Geneafstanden til nærmeste nabo i samlet bebyggelse i landzone beregnes til 71,5 meter og den fysiske afstand til anlægget er næsten 1 km.

Geneafstanden til byzone i Højrup beregnes til godt 127 meter, og den fysiske afstand til anlægget er også her næsten 2 km.

Afskæringskriteriet for lugt til alle naboer er således overholdt.

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt fremgår af nedenstående udklip fra ansøgningen:

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejds gange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis det er nødvendigt at lægge komposteret dybsstrøelse i markstak, stilles der vilkår om, at stakken skal placeres mindst 200 meter fra nabohuse for at mindske lugtgener.

Der stilles desuden vilkår om, at der ikke må være væsentlige lugtgener, dvs. gener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

4.10 **Støjklider og rystelser**

Ansøgers beskrivelse

Der er ingen støjkilder, der vil kunne høres udenfor ejendommen. Der vil kun være tale om støj i forbindelse med fodring, og til- og frakørsel af dyr, foder og husdyrgødning.

Driften vil ikke give anledning til nogen rystelser.

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer, at støjen ikke vil overstige miljøstyrelsens vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Der er i ansøgningen ikke oplyst, at der er udendørs kompressorer eller andre forhold på ejendommen, der kan give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

4.11 **Støv**

Ansøgers beskrivelse

Driften, herunder håndtering af foder og halm, forventes ikke at medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens areal.

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indlæsning af foder, samt kørsel på grusbelagt plads og veje. Der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

4.12 **Lys**

Ansøgers beskrivelse

Lys: Der er 12 armaturer med LED, som kun er tændt når det arbejdsmæssigt er nødvendigt. Der er natbelysning i form af 4 LED armaturer.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

4.13 **Fluer og skadedyr**

Ansøgers beskrivelse

Der vil blive brugt Nporex ugentligt, når temperaturen kommer over 12 grader C. Herudover sikres bedst muligt mod fluer med god staldhygiejne og gødningshåndtering. Rotter bekæmpes via en aftale med Kiltin.

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi; <http://www.dpil.dk>

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

4.14 **Transport, til- og frakørsler**

Ansøgers beskrivelse

Antallet af transporter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser/tilladelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transporter.

Antallet af transporter i den ansøgte drift vil dog ikke stige væsentligt i forhold til nudriften.

Haderslev Kommunes vurdering

Der er indkørsel til ejendommen fra Skovmosevej.

Der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold.

Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering og størrelse, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

5.15 Affald

Ansøgers beskrivelse

Affaldsmængden fra ejendommen er meget begrænset, og plast, papir mm køres på genbrugspladsen.

Haderslev Kommunes vurdering

Det forudsættes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes REGULATIV FOR ERHVERVSAFFALD.

https://www.haderslev.dk/files/17200/Godkendt_erhvervsregulativ_2015.pdf

Der stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier.

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx> og Haderslev Kommunes hjemmeside <https://www.haderslev.dk/erhverv/erhvervsaffald/farligt-affald>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, der står under afsnitte Jord, grundvand og overfladevand.

Der stilles vilkår om opbevaring af døde dyr, for at undgå væsentlige lugtgener og af hensyn til hygiejne.

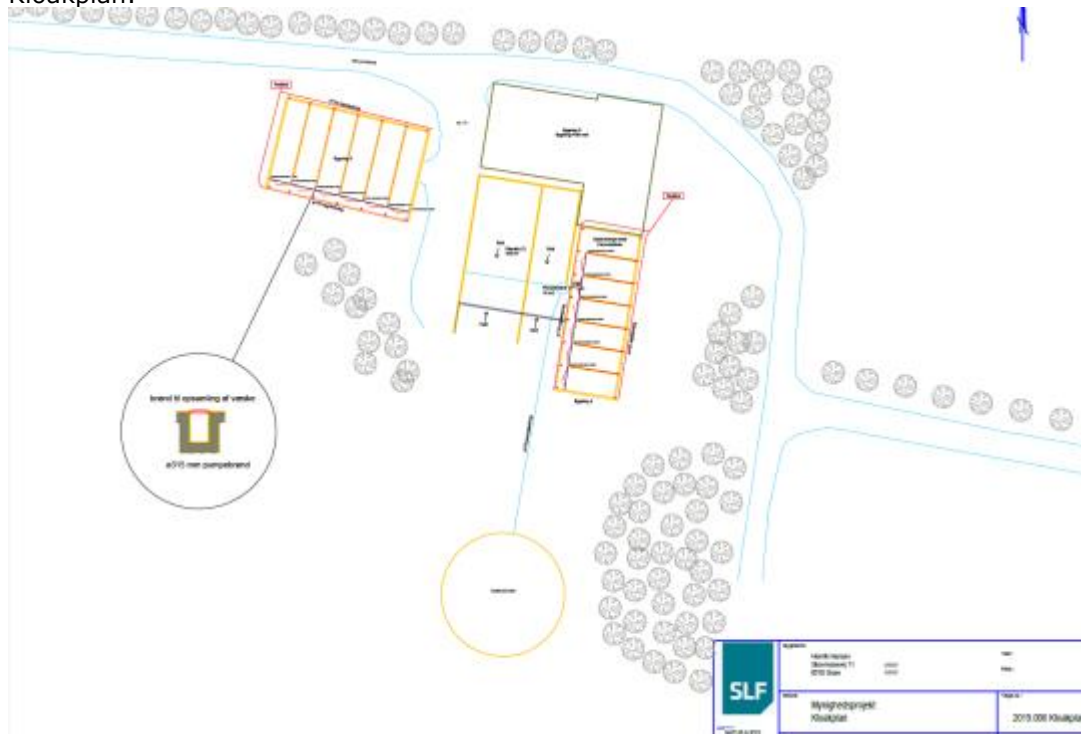
4.16 Jord, grundvand, overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Udvidelsen medfører ikke nogen påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand, idet afstandskrav til markvandingsboring og vandløb er overholdt.

Der er ikke nogen olietanke på ejendommen.

Kloakplan:

Haderslev Kommunes vurdering

Tagvand ledes til faskine og nedsives. Afløbsplan fremgår af bilag 4.

Der opføres ikke nye bygninger, nye befæstede arealer, der medfører, at der skal meddeles ny spildevandstilladelse af overfladevandsafledning

Markstakke med komposteret husdyrgødning er vurderet i afsnit 4.6 Husdyrgødning.

Det er oplyst, at der ikke forefindes olietanke på ejendommen (10.5.2019). Der stilles derfor ikke vilkår til opbevaring af olie/diesel.

4.17 BAT – Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

Ansøgers beskrivelse

Ikke relevant i denne ansøgning

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **569,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **302,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **302,4** (kg NH₃-N/år)

Du er under grænsen for BAT på 750 Kg NH₃-N/år og denne side er derfor ikke relevant for din ansøgning på nuværende tidspunkt.

Haderslev Kommunes vurdering

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er mindre end 750 kg NH₃-N/år, idet ammoniakemissionen er på 569 kg NH₃-N/år.

Idet ammoniakemissionen er lavere end 750 kg NH₃-N/år, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Der er derfor ikke krav om, at husdyrbruget skal overholde et maksimalt BAT-niveau for ammoniakemission, og heller ikke om andre parametre med baggrund i BAT.

Der stilles derfor ikke vilkår vedrørende BAT udover fastholdelse af det ansøgte.

4.18 **Uheld**

Ansøgers beskrivelse

Der er ikke speciel basis for uheld på en lille bedrift af denne type. En gyllebeholder kan selvfølgelig altid springe læk, der sikres bedst muligt mod dette ved den lovpligtige 10 års beholderkontrol.

Der er ikke nogen olietanke på ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Det forudsættes, at gyllebeholder er tilmeldt beholderkontrol. Haderslev Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om uheld i denne § 16 b tilladelse.

4.19 **Ophør**

Ansøgers beskrivelse

Er ikke relevant ved denne ansøgning, gælder kun IE-brug

Haderslev Kommunes vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at oprydning i forbindelse med ophør af produktionen minimerer risikoen for forurening og gener i form af for eksempel lugt, fluer og skadedyr og er med til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

Ved husdyrbrugets ophør skal tilbageværende husdyrgødning fjernes, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, medicinaffald, døde dyr, spildevand, foder m.v.. Alt skal bortskaffes i henhold til kommunens REGULATIVET FOR ERHVERVSAFFALD, https://www.haderslev.dk/files/17200/Godkendt_erhvervsregulativ_2015.pdf.

4.20 **Egenkontrol**

Ansøgers beskrivelse

Der er ikke behov for særlige egenkontrolprogrammer, udover de almindelige krav, der stilles i gældende lovgivning i forhold til dyreregistrering og beholderkontrol.

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøtilladelsen er opsat et vilkår for egenkontrol. Vilkåret drejer sig om at dokumentere, at produktionen holdes indenfor de godkendte rammer. Dokumentationen skal vise hvor-

dan og hvorvidt de pågældende vilkår i miljøtilladelsen efterleves, og skal bruges i forbindelse med tilsyn.

Vilkårene i denne miljøtilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

4.21 **Samlet vurdering**

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte, da:

- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

5 Bilag

Bilag 1: Lovgrundlag

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. [LBK nr. 1020 af 06/07/2018](#) (Husdyrbrugsloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug [BEK nr. 1467 af 06/12/2018](#) (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøtilladelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler der anvendes i miljøtilladelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - [LBK nr. 966 af 23/06/2017](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 934 af 27/06/2017](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - [LBK nr. 127 af 26/01/2017](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr. 1011 af 22/06/2018](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - [BEK nr. 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 926 af 27/06/2016](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - [LBK nr. 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

Ved fremtidige ændringer af love og regler: *Se senere ændringer til forskriften* på Retsinformation www.retsinformation.dk

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Produktionsarealer

Ansøgt drift Nudrift 8 års drift ⓘ

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ				
Startfedning skovmosevej		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 326 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ				
#151578) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 32 m ²	
#52075) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 162 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		59.5 %	194 m ²	

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ				
Slutfedning Skovmosevej		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Naturlig ventilation	Størrelse: 423 m ²
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ? ⓘ				
#103196) Alle kvæg; Dybstrøelse BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	Antal måneder på græs: 0	Miljøteknologi: Ingen	Udgør: 328 m ²	
Samlet produktionsareal udgør		77.5 %	328 m ²	

2.1 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

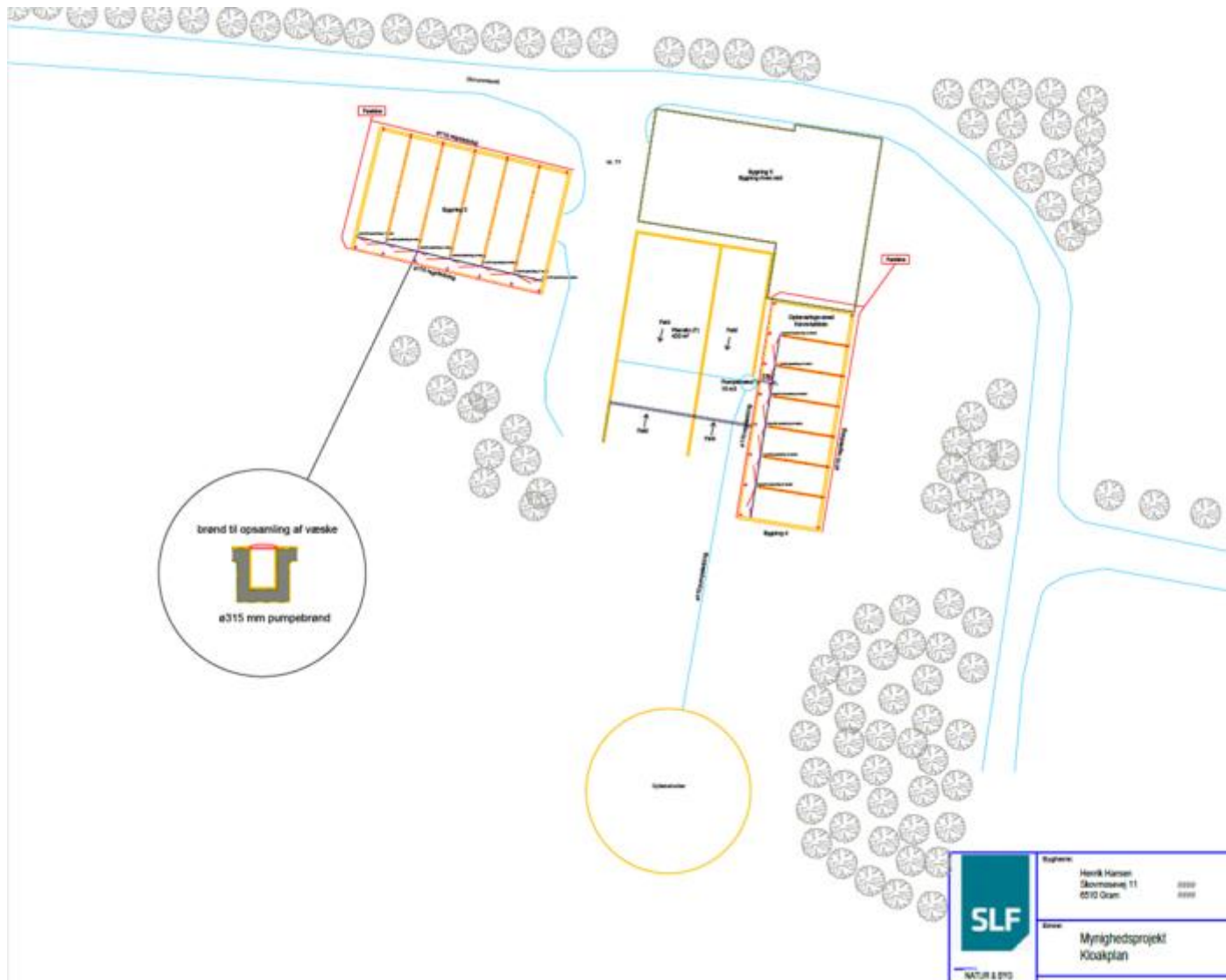
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Bruttoareal:

Bilag 4: Afløbsplan

 SLF <small>NATUR & BY</small>	Klynning: Henrik Hansen Skovmosevej 11 6510 Oum	2020 2022
	Sprog: Mynghedsprojekt Kloakplan	

Bilag 6: Naturvurdering

Naturvurdering Resumé

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Konklusionen på kommunens naturvurdering er:

Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Skovmosevej 11.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Der stilles på den baggrund ingen skærpende vilkår.

Ansøgers tekst mht. natur

Ammoniakemissionen fremgår af ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk. Det ses, at udvidelsen ikke medfører nogen målbar ammoniak merdeposition på nogen naturområder i nærheden.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i							
Samlet emission: 569,1 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): 302,4 (kg NH ₃ -N/år)			Meremission (nudrift): 302,4 (kg NH ₃ -N/år)		
Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Pot. ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kat 1 med rettet ruhed	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose SV	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose Kat 3 NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Lindet skov	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven⁶ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁷ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 2 i bekendtgørelsen².

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Ege-blandskov (N93 Lindet Skov m.fl.)	1.093 m	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Mose (SØ)	470 m	0	0	0,1
<i>Kategori 3</i>				
Mose (NØ)	658 m	0	0	0
Mose (V)	600 m	0	0	0
Mose (SV)	786 m	0	0	0
Potentiel ammoniakfølsom skov	178 m	0	0	0,1

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist i bilag a, b og c.

Kategori 1 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur, jf. § 26 i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 1 er en ege-blandskov, som ligger ca. 1,1 km syd for det ansøgte projekt. Ege-blandskoven modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at ege-blandskoven ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

⁶ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 1020 [af 06/07/2018](#)

⁷ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr. 1467 [af 06/12/2018](#)

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

Totaldepositionen må maksimalt være 1 kg N/ha/år til kategori 2 natur, jf. § 27 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den nærmeste naturtype omfattet af husdyrbruglovens kategori 2 er en nedbrudt højmose, som ligger ca. 470 m SØ for det ansøgte projekt. Mosen modtager ingen merdeposition fra det ansøgte projekt men en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år. Da mosen ikke modtager mere end 1 kg N/ha/år i totaldeposition, vurderes det, at mosens naturtilstand ikke vil ændre tilstand i negativ retning som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Der kan stilles krav til merdepositionen til kategori 3 natur efter § 36 stk. 2-5 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravet kan dog ikke være under 1 kg N/ha/år, jf. § 29 i samme bekendtgørelse.

Det nærmeste naturområde omfattet af husdyrbruglovens kategori 3 er en mose, som ligger ca. 600 m vest for anlægget. Mosen modtager, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk, ingen merdeposition i forbindelse med udvidelsen, og den samlede deposition er ligeledes på 0 kg N/ha. Se tabel 1 og ansøgers tekst ovenfor. Der ligger flere moser indenfor 1.000 m fra anlægget. Disse moser modtager ingen merdeposition eller totaldeposition som følge af det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at mosernes tilstand ikke vil ændre sig i negativ retning som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Der ligger fem skove, som er potentielt ammoniakfølsomme, i nærheden af ejendommen. Den nærmeste skov, beliggende 178 m syd for ejendommen, modtager ingen merdeposition og 0,1 kg N/ha/år i totaldeposition fra ejendommen. De resterende skove inden for 1.000 m af anlægget ligger længere væk og vurderes på den baggrund at modtage en mindre ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Kravet til kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29 er således overholdt, og det vurderes derfor, at skovenes naturtilstand ikke vil ændre sig i negativ retning som følge af det ansøgte projekt.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁸ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge husdyrbruglovens⁹ § 16a skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Vandhul SV	>786 m	0	0	0

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist i bilag d.

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 240 af 13/03/2019

⁹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr. 1020 af 06/07/2018

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er tre vandhuller, som ligger mellem 800-1.000 m fra anlægget, hhv. mod NV og SV. Se ovenstående tabel 2. Vandhullerne ligger længere væk end de moser, der er beregnet deposition til i tabel 1. Det vurderes derfor, at vandhullerne ikke modtager nogen merdeposition eller totaldeposition af ammoniak fra anlægget. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund, at vandhullernes tilstand ikke vil ændre sig i negativ retning som følge af det ansøgte projekt på Skovmosevej 11.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen¹⁰ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier*

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov (N93)	1.90

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist i bilag e.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er område nr. 93 "Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov", som omfatter habitatområde nr. 82 og fuglebeskyttelsesområde nr. 66. Natura 2000-området findes ca. 1,1 km syd for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og/eller arters levesteder: Revling-indlandsklit (2320), våd hede (4010), tør hede (4030), nedbrudt højmoser (7120) samt en række fugle, bl.a. trane, stor hornugle, rød glente og rødrygget tornskade.

Der er beregnet ammoniakdeposition fra anlægget til Natura 2000-området (se tabel 1, kategori 1 natur). Beregningen viser, at Natura 2000-området ikke modtager nogen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at Natura 2000-området ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

¹⁰ Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 926 af 27/06/2016

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist i bilag e.

Herunder vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget. Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635¹¹ naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU¹² er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

Ingen af søerne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak eller en totaldeposition større end 0,1 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odde-rens, snæblens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odde og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

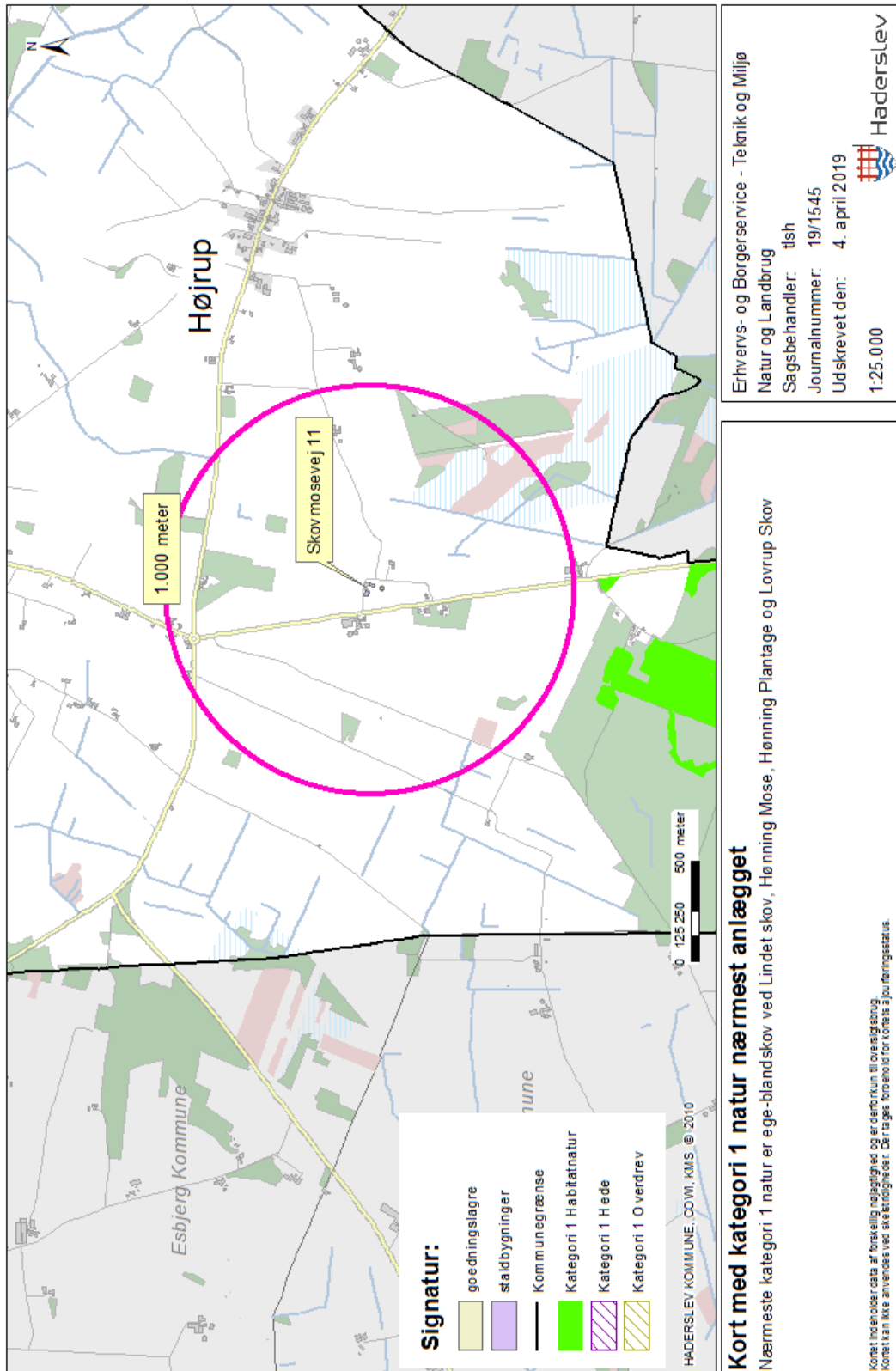
Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

¹¹ Faglig rapport fra DMU nr. 635. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV

¹² EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

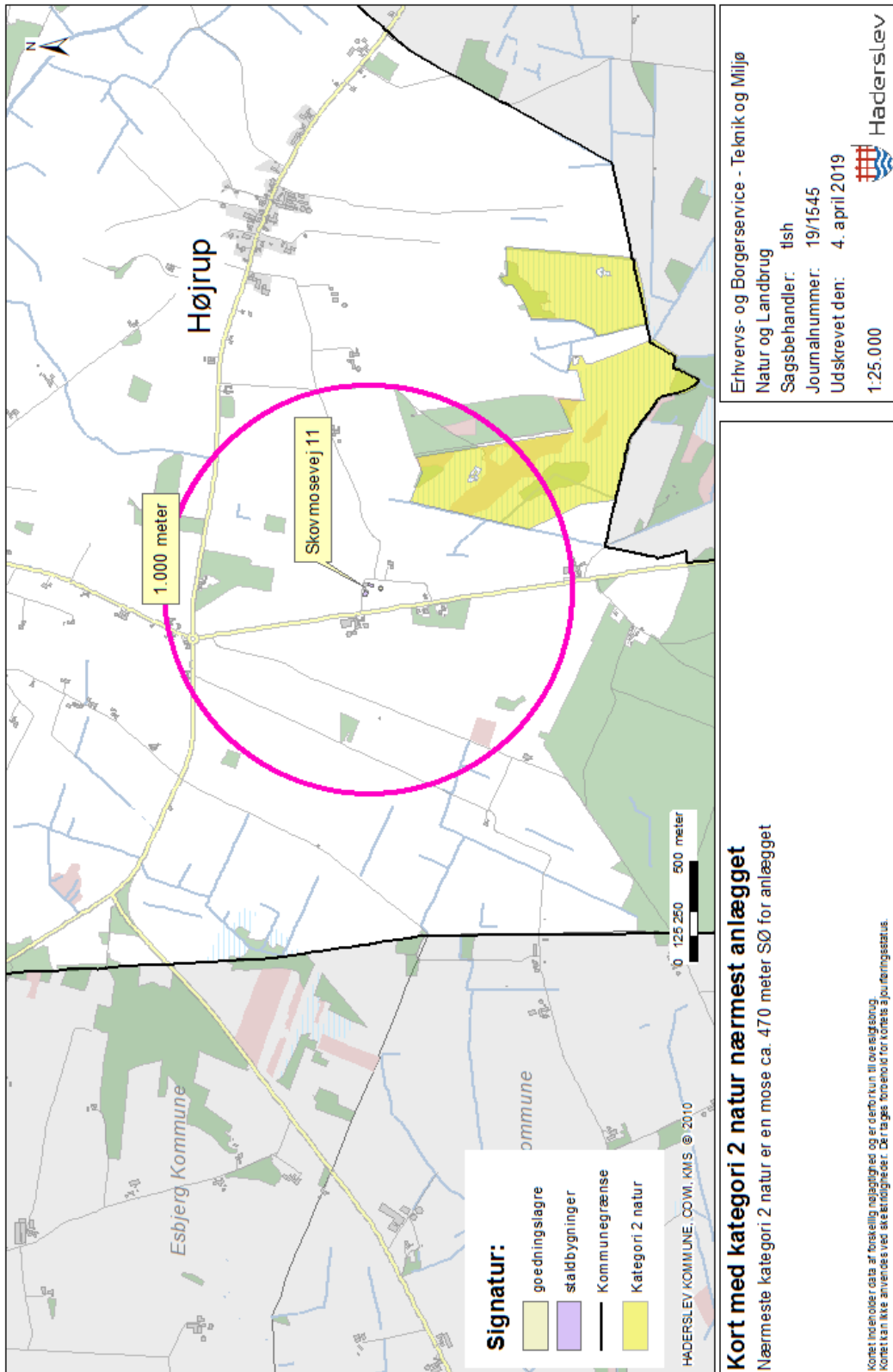

Bilag a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

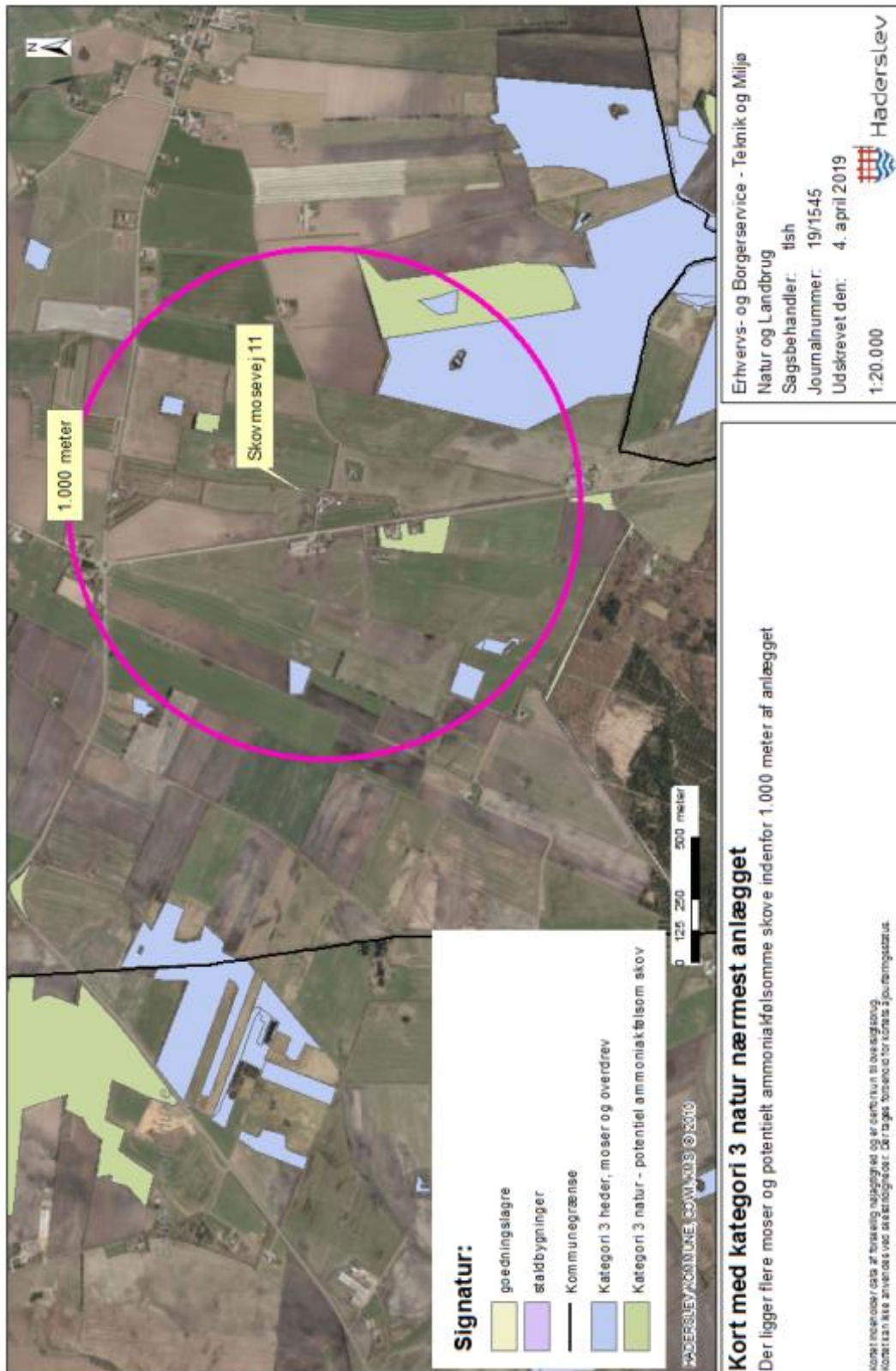

Bilag b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg

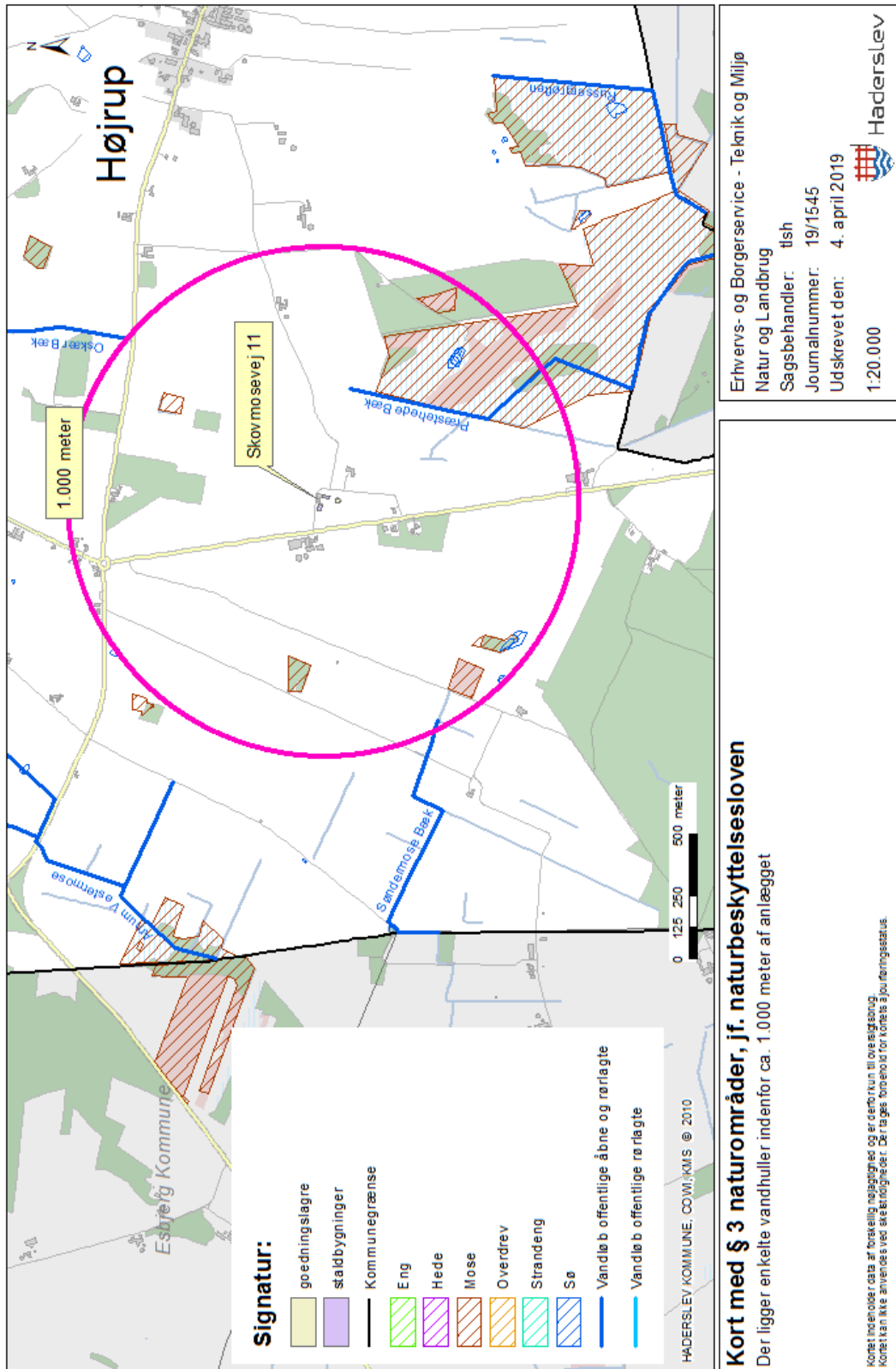

Bilag c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

Bilag d – Kort over § 3 natur ved anlæg

Bilag e - Kort over Natura 2000 og bilag IV forekomster ved anlæg

